

Samlede mail fra Holger til Anne Marie som kommentarer til og historier om billederne fra familiealbummet, som Anne Marie har skannet.

Omtalte billeder indsat, og *egne noter, tilføjelser, folketællinger og luftfotos er med blå kursiv*

PMø nov.2021

13-12-2005 Billede 52

Hej igen.

Billede 52: Moster Tea (Dorthea) og onkel Ingvars gård i Opsund, med de 6 ældste børn, ~1916

Matr.nr. 2r. Ringkøbingvej 17, Opsund, 6920 Videbæk. Gården er nedtaget

Nu har jeg været alle billeder løseligt igennem, og jeg har nok taget fejl af den gård, som du ville vide noget om. Billede nr. 52 er fra den gård, som min moster Tea (Dorthea) og onkel Ingvard havde. Den ligger i en lille landsby, Opsund ved Brejning 20 km. øst på fra Ringkøbing ad Herningvejen. Vi skulle dreje fra til højre, når vi kom til 20 km-stenen. Den var ikke særlig stor. De havde vel 6-7 køer og nogle grise. Jeg mener, der skulle være en pumpe i gården, men måske dækker de for den, men ellers er den måske kommet senere.

Her er de i folketællingen i Brejning 1921:

<https://www.danishfamilysearch.dk/cid13677227>

[Amt Oversigt / Ringkøbing / Bølling / Brejning sogn / Folketællinger / 1921 / Opslag Nr. 116 – Hovedliste](#)

Brejning, Opsund, Matrikel 2r:

<i>Ingvar Klemmensen</i>	<i>Mand</i>	<i>43</i>	<i>1877</i>	<i>Gift</i>	<i>Husfader Landbrug</i>
<i>Dorthea Klemmensen</i>	<i>Kvinde</i>	<i>33</i>	<i>1887</i>	<i>Gift</i>	<i>Husmoder</i>
<i>Karen Klemmensen</i>	<i>Kvinde</i>	<i>12</i>	<i>1908</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>
<i>Magdalene Klemmensen</i>	<i>Kvinde</i>	<i>11</i>	<i>1909</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>
<i>K. B. Klemmensen</i>	<i>Mand</i>	<i>9</i>	<i>1911</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>
<i>Harald Klemmensen</i>	<i>Mand</i>	<i>8</i>	<i>1912</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>
<i>Dagmar Klemmensen</i>	<i>Kvinde</i>	<i>7</i>	<i>1913</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>
<i>Houle P. Klemmensen</i>	<i>Mand</i>	<i>6</i>	<i>1914</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>
<i>Aksel Klemmensen</i>	<i>Mand</i>	<i>2</i>	<i>1918</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>
<i>Svend Aage Klemmensen</i>	<i>Mand</i>	<i>1</i>	<i>1919</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>

(Knud mangler, født 1930 (børn 1920-1929?))

Ringkøbingvej 17, Opsund, 1952

i 1959 (med pumpe i gården)

I søgningen efter billeder af gården i Opsund i "Danmark set fra luften" faldt jeg over nedenstående billede, Ringkøbingvej 38, Opsund fra 1962, mærket Dorthea Clemmensen:

De havde 9 børn. Dagmar, Karen og Martha (*Magdalene*). Bundgaard, Harald, Houle, Aksel, Svend og Knud. Martha har jeg aldrig truffet. Hun var på sindsygehospital i Viborg, så vi spurgte ikke ret meget. Bundgaard, Harald og Aksel blev landmænd. Dagmar og Karen gift med Landmænd. Knud ved jeg ikke noget om, men Svend blev købmand til sidst i Skjern, og han var med, når jeres far var til fætter- og kusinetraf i Ringkøbing.

Houle er et kapitel for sig. Han fandt aldrig rigtig ud af, hvad han ville. Han tog til Finland og deltog i vinterkrigen i 1940, og kom temmelig forhutlet hjem. Senere tog han til Tyskland og arbejdede på en eller anden fabrik, og der blev han skudt i hovedet og blev blind. Han kom så hjem og boede hjemme, men døde i en ret ung alder. Før drengene skulle på session, kom de til Ringkøbing og gik til tandlæge og fik munden ryddet for dårlige tænder, så de kunne få gebis. Ellers var de blevet kasseret på sessionen, og det kunne man altså ikke tillade sig, når man var fra landet.

Bundgaard havde en gård i Højmark ved Lem, og der hørte lidt hede til (*map.krak.dk: Øster Lem Hede - Jernaldermarker*) , og der har Birgit og jeg været oppe at plukke tyttebær.

Her er de i folketællingen i 1940:

Adressen: <https://www.danishfamilysearch.dk/sogn1232/census1940/opslag17671635>:

Amt Oversigt / Ringkøbing / Bølling / Sønder Lem sogn / Folketællinger / 1940 / Folketælling 1940 Sønder Lem, Sønder Lem 3 / Opslag Nr. 17: Matr.Nr. 44f = Adelvej 65, 6940 Lem St

Beboerne: <https://www.danishfamilysearch.dk/sogn1232/census1940/opslag17671636>:

Amt Oversigt / Ringkøbing / Bølling / Sønder Lem sogn / Folketællinger / 1940 / Folketælling 1940 Sønder Lem, Sønder Lem 3 / Opslag Nr. 18

<i>Clemmesen</i>	<i>Clemen Bundgaard</i>	<i>M</i>	<i>31/2 1912</i>	<i>Brejning</i>	<i>Husfader, Husmand</i>
<i>Clemmesen</i>	<i>Anne Katrine</i>	<i>K</i>	<i>21/7 1916</i>	<i>S. Lem</i>	<i>Husmoder, , Hjælper med alt i Landbruget</i>
<i>Clemmesen</i>	<i>Christen Bundgaard</i>	<i>M</i>	<i>23/5 1949</i>	<i>Højmark S. Lem</i>	<i>Barn</i>
<i>Nielsen</i>	<i>Thorkild</i>	<i>M</i>	<i>18/11 1923</i>	<i>Højmark S. Lem</i>	<i>Enekarl</i>

*Matr.nr. 44f: Adelvej 65, 6940 Lem St, i 1948,
mærket gårdejer Bundgaard Clemmensen.*

Dagmar var gift med Jakob, og de havde også en gård i nærheden (*af Bundgaard i Højmark eller Tea i Opsund?*). og jeg har været på ferie, hvor jeg blev delt mellem moster Tea og Dagmar med nogle dage hver sted. Det var primitivt, hvor sengehalm var halm og hvor man forrettede sin nødtørft i stalden i renden bag køerne. Vand hentede man ved pumpen på gårdspladsen, og det smagte ikke særlig godt. Vi har også et par gange fået en halv gris derfra. Der var noget med svinekort, som man vist skulle undgå.

Se det var lidt historie, som er blevet sat i gang af de billeder. I har vist ikke truffet nogle af de her omtalte personer? Der kommer flere historier hen ad vejen, og jeg vil også prøve at lave en liste over dem, som jeg kan kende. Der er nogen, som forekommer mig helt fremmed.

15-12-2005 Billede 37

Her er så en historie mere om min mors familie.
Jeg lovede, at fortælle noget om billede nr. 37.

Billede 37: Chresten, Georg, morfar, Ejnar, Otto, Viggo

Nr. 3 fra venstre er min morfar. Hans Christensen Toft. Han var tømrer og havde værksted, der hvor de boede i Skjern ([Kongevej 41](#)). Han var gift med Maren Christensen Toft, der ses på billede nr. 38, sammen med tante Karen.

Billede 38: mormor Maren og tante Karen

Han døde i midten af 30'erne ([31/3 1934](#)), og mormor flyttede så hjem til os og havde værelset på 1.sal ved siden af badeværelset, og to af os børn måtte så sove i soveværelset sammen med mor og far, og de to ældste i kælderen. Det var ikke altid lige nemt for mor at have sin mor boende, men i hverdagen gik det nogenlunde.

Manden til venstre er Chresten, den ældste af sønnerne, der også blev tømrer. Han boede i Erik Ejegodsgade på Vesterbro i København i en tre værelses lejlighed. Han var gift med Karen, og de havde tre børn, Adda, Gerda og Tage. De havde også en kolonihave ude i Hvidovre på Gl. Køgelandsvej, hvor de boede om sommeren. Både i byen og i haven var der meget kneben plads til 5 mennesker. Adda ved jeg ikke så meget om bortset fra, at hun fik et barn, inden hun blev gift med Eino. Det passede ikke tante Karen, og at jeg fortalte det til min mor, som gratulerede med barnebarnet, var ikke heldigt. Tante Karen troede, at det var Viggo, der havde "sladret", og der var meget meget meget kold luft mellem de to, indtil Viggo fandt på at spørge mig, om jeg havde fortalt det til mor, hvad jeg jo måtte indrømme, og Karen spurgte mig så senere om det var rigtigt, hvad Viggo havde fortalt hende. Hun sagde blot, at det jo ikke havde været nødvendigt, og jeg blev ikke lagt på is i samme grad som Viggo. Forholdet mellem de to blev lidt bedre, men aldrig helt godt.

Gerda var ansat i en skotøjsforretning og blev gift med Svend og kom til at hedde Oppenländer. Han var lidt tyskvenlig. Tage var bankbetjent i det daværende Handelsbanken. Han blev gift med Käthe. Ham har jeg haft mest forbindelse med. Han spillede fodbold og håndbold i firmaets idrætsforening, og jeg spillede håndbold i Rådhusets Idrætsforening, og vi har mødt hinanden i flere kampe.

Nr. to fra venstre er morbror Georg. Han var gift med Anna, der var fra en landsby syd for København, Tranegilde, og hun talte rigtig sjællandsk. Hun havde et rengøringsjob på rådhuset, hvor hun traf Georg. Georg aftjente sin værnepligt ved livgarden, og efter soldater tiden blev han rådhusbetjent (se billede 33), senere rådhusformand og endte som inspektør, der er den højeste stilling indenfor betjentlinien. Han havde ansvaret for rådhusbetjentene, rengøringspersonalet og rådhusets håndværkere og skulle sørge for at alt fungerede på rådhuset. De havde ingen børn, men de var flinke til at tage sig af mig, da jeg flyttede til København som 16-årig. Jeg kom der i den første tid nok en gang om ugen, og så fik vi os et spil kort. På billede 32 ser I Georg og Anna sammen med en lille en, som jeg ikke kan identificere. Det gik sådan, at Anna fik en sindslidelse og endte sine dage på Skt. Hans, hvilket tog meget hårdt på Georg, der besøgte hende om ikke hver dag, så meget ofte. Vi traf ham engang på hovedbanegården, hvor han havde været på besøg, og han dirrede lidt ved mundvigene, da han fortalte om, hvordan hun havde det. Onkel Georg var min mors yndlingsbror.

Billede 33, , Georg

Billede 32, Georg og Anna og ?

Manden ved siden af morfar er Ejnar, han var gift med Tante Emmy, og de havde datteren Elma, gift med Richard. De boede i Holstebro. De to sidste var også med, når jeres far var til Fætter/kusinetraf i Ringkøbing. Morbror Ejnar var tromlefører ved Ringkøbing Amts Vejvæsen og har tromlet vejene flade i hele amtet. En gang i mellem, når han var i nærheden af Ringkøbing, skete det, at han besøgte os og overnattede. Han havde en motorcykel med på tromlen, og kørte ellers hjem hver aften. Jeg kan huske, at han lugtede meget af olie, fordi tromlen var oliedrevet.

Næste mand er morbror Otto. Han var den ottende af de ni børn, som mine morforældre havde. Han var gift med tante Mitte, og de havde børnene Orla og Kaj. Orla kender I nok fra de gange, han har besøgt jer i Farum. Kaj ved jeg ikke så meget om. Orla var et par gange på ferie hos os i Ringkøbing. Otto havde en købmandsforretning i Hampen i Midtjylland, og Mitte havde en damefrisørsalon oven på butikken. Jeg har været på ferie flere gange, og "været købmand". Der var et savværk i nærheden, og hver dag i middagspausen kom nogle arbejdere derfra og skulle have en øl, som jeg hentede op fra kælderen. En pilsner kostede dengang 33 øre. Gårdejerne kom med de æg, som deres høns havde lagt og fik varer for dem. Det var min opgave at bære æggene ned i kælderen og sætte dem i en stor kasse med rum til hvert æg, og en gang om ugen kom de fra ægeksporten og hentede kassen. Desværre gik det skævt mellem de to. Jeg var med til deres sølvbryllup, og da kunne jeg fornemme, at der var noget galt. Hun flyttede senere til Nordsjælland, og Otto var så jaloux, at han opsøgte hende og skød med et jagtgevær på hendes dør. Om det var hans hensigt at slå hende ihjel, eller om hun bare skulle have en forskrækkelse, ved jeg ikke. Han kom i fængsel, og i jeres hjem har der været en udskåret hejre, eller sådan noget. Den har han snittet i fængslet, og vi har også en. Orla er det gået godt. Otto og Mitte er på billede 82.

Den sidste på billedet er Viggo, som I jo kender, gift med Karen, som du nok ved mere om end jeg. Viggo var flyttemand, og i begyndelsen af 30-erne, hvor der var stor arbejdsløshed, var han en del arbejdsløs, hvad der bekymrede min mor meget. Hun var glad, da han traf Karen og de blev gift.

Billede 82, morbror Otto og Mitte

Med på billedet er ikke den yngste af børnene, Harald. Han var urmager og var i lære i Ringkøbing, og vi så en del til ham. Han fik senere arbejde hos en urmager i Skjern, og det ur, der hang over divanen i stuen, har far købt hos ham. Han blev ret sent gift med Magda, som havde to drenge, som jeg ikke rigtig ved noget om. Senere fik han urmagerforretning i Rungsted lige ved stationen, og da jeg engang var oppe hos ham for at få repareret stueuret, som vi arvede, kunne han genkende det, selv om det kun var værket og pendulet, jeg havde med. Magda hjalp til i butikken. Jeg ved ikke, hvornår de er døde.

Billede 23: moster Maren og Frederik

Udover drengene var der tre piger. Dorthea, som jeg har fortalt om men glemte at fortælle at familienavnet var Clemmensen.. Maren, der var gift med Frederik (se billede 23), og de havde børnene Vilhelm og Gerda.

Vilhelm kender I vist. Han hørte også med til holdet til Fætter-kusinetræffene. Vilhelm var udlært slagter, og arbejdede hos slagter Kjærgaard i Vester Strandgade, hvor jeres mormor boede. Senere kom han til statsbanerne og kørte lyntog mellem Struer og København, hvorfor de flyttede til Struer for at vende tilbage til Ringkøbing, da han gik på pension. Moster Maren var meget syg, bl.a. af sukkersyge, og hun døde i midten af trediverne, da Gerda ikke var fyldt 10 år. Karen blev ansat som husholderske, og blev senere gift med Vilhelm, og de har to drenge, som jeg kun har set et par gange. Gerda flyttede til København og blev gift med Bruno. Hvad de lavede ved jeg ikke, men de havde et par børn, og de boede i Tove Ditlevsens barndomsgade, Hedebygade på Vesterbro. Sidst jeg så Gerda, var hun temmelig derangeret, bl.a. med meget dårlige tænder, og det bemærkede farfar da også.

Frederik blev senere gift, men jeg kan ikke huske, hvad hun hed, men det kan Else eller Erik måske.

Det er hvad der sådan er faldet mig at fortælle om ved at se på det billede.

Håber I kan holde styr på de tre Karener

Jeg skal nok vende tilbage senere, når jeg har fundet på noget mere at skrive om.

Jeg har gennemgået de første 30 billeder med henblik på at lave en fortegnelse, men der er 11, som jeg ikke kan sige noget om

Billede 14

4-02-2006 **Christian**

Kære alle.

Jeg har jo lovet, at fortælle noget om min fars familie, som I ser her nedenfor (*har ikke billede i mail, men det må være billede 14 (i en anden folder)*). Så efter ca. en måned uden internetforbindelse, som jeg blandt andet har udnyttet til at ligge på hospitalet i 12 dage med en svær lungebetændelse, som jeg går og rekreerer mig efter.

Men først er der et par ting, der skal samles op. Anne-Marie spurgte om, hvornår min mormor døde. Det var i marts 1940 (*22/2 1940*). Jeg er også kommet i tanke om, hvad onkel Frederiks anden kone hed. Hun blev kaldt Stinne, så hun har nok heddet Kirstine eller Kristine.

Det er far til venstre, så er det Jens og Christian, og pigen er faster Anna. Farfar hed Christian Møller og farmor Else *Chirstine* Møller. Det første, jeg fortæller, er andenhandsviden, da jeg ikke selv har oplevet det. Farfar var ringkøbingenser (*født på Mellemølle i Ramme, flyttet til Ringkøbing 1899*) og farmor stammede, så vidt jeg ved, fra Lemvigegnen (*Ja: Flynder sogn, syd for Lemvig*). De boede først i det vi kaldte "gården" på Bredgade (*matr.nr. 13, nr 20*), nu Algade. Der var en port mellem to butikker i den ende, der gik op til Herningvej. Der lå nogle lave bygninger rundt om en plads. Der var både beboelse og værksteder, og der boede de, og farfar havde sit tømrerværksted der. Senere flyttede de til Håndværkerstiftelsen på Steen Blichersvej (*11A stuen tv*) lige ved banegården, og der kender jeg dem fra. Det var en toværelses lejlighed med delewc på bagtrappen. Jeg husker også tydeligt naboen, der hed fru Frikke. Hun havde haft en sygdom i næsen, så der ikke var meget tilbage af den, så hun lignede en pekingeser i ansigtet.

Farmor gik klædt som håndværkerkoner gjorde dengang, i en lang sort nederdel og en mørk bluse, og som regel havde hun et forklæde på. Farfar døde i midten af trediverne, og da han skulle begraves, lå jeg i sengen med høj feber, så jeg kom ikke med. Min seng blev sat ned i stuen ved siden af spisebordet, hvor proviant og lekture blev lagt inden for rækkevidde. Jeg husker det som en lang eftermiddag. Farmor besøgte os jævnligt, og hun havde altid nogle chokoladeknapper med til os i en pose, som hun havde i en lomme indenfor forklædet. Vi løb hende altid i møde for at få knapperne, 5 stk. til hver. Hun havde fødselsdag nytårsaftensdag, og vi børn gav hende gerne et halvt pund kaffe. Den sidste tid var hun meget syg og kom kun ud af sengen, når hun skulle på toilettet, og det foregik på en pottestol lige ved siden af sengen. Jeg er ikke klar over hvor længe, hun var syg, men mig forekommer det meget længe. Hun døde i august 1947, og Birgit og jeg var hjemme på ferie, så vi kom med til begravelsen.

Jeg tror, jeg deler historien op i de enkelte personer, for at det ikke skal blive for langt.

5-02-2006

Så tager vi den ældste af brødrene, som hed Christian. Han var gift med tante Asta, som har sagt om de tre brødre, at Christian var den kønneste, Jens var den klogeste, og far var den rareste. Jeg ved ikke så meget om tante Asta, men hun var vist ud af en fin familie (*hendes far, Hans Christian Minch, var gartner i Seest, og Christian giftede sig med datteren og overtog gartneriet*), og når de skulle besøge os i Ringkøbing, skulle onkel Christian altid låne en bil. Det var en model, der skulle startes med håndsving foran køleren, og man skulle passe på, for den kunne godt slå tilbage, og hvis man var uheldig, kunne man godt få brækket armen. Det var med trinbræt og på dette stod akkumulatoren. Den vakte lidt opsigt, når den var parkeret på Tangsvej foran vores hus. Det var jo ikke så almindeligt med biler dengang.

*Vangsvej 1948-1952 Opkaldt efter Christian Vang Møller
Gartneri på Vangsvej 17+19 (tidligere Seestvej 33)*

Her er de ved ved folketællingen i FT1925:

<https://www.sa.dk/ao-soegesider/da/billedviser?bsid=92128#92128,15302856> :

Seestvej 157a (= senere Seestsvej 33, i dag Vangsvej 17+19):

<i>Møller Chr Vang</i>	<i>M</i>	<i>9/10 84</i>	<i>Gift</i>	<i>Husfader</i>	<i>Gartner</i>
<i>Møller Asta Marie</i>	<i>K</i>	<i>28/12 87</i>	<i>Gift</i>	<i>Husmoder</i>	<i>Husmoder</i>
<i>Hans Chr. Vang</i>	<i>M</i>	<i>28/8 24</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>	
<i>Henry</i>	<i>M</i>	<i>6/3 13</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>	
<i>Møller Anna Marie</i>	<i>K</i>	<i>29/9 93</i>	<i>Ugift</i>	<i>Husassistent</i>	
<i>Hundrup Marie Karoline</i>	<i>K</i>	<i>25/10 91</i>	<i>Ugift</i>	<i>Ungpige</i>	
<i>Madsen Gudrun</i>	<i>K</i>	<i>18/9 1900</i>	<i>Ugift</i>	<i>Eksptr.</i>	

(På adressen bor også Asta Maries lillesøster Lilly med mor, mand og 4 børn)

Christian var gartner og havde et gartneri i Seest ved Kolding, længe før det blev sprængt i luften. Tante Asta havde en blomsterbutik inde i Kolding, og der hørte en lejlighed til på første sal. Der var to børn Henry og Hans Christian. Jeg tror, at Henry var et plejebarn, og jeg ved ikke, hvad han lavede i begyndelsen, men jeg kan huske, at han en gang rejste rundt som gårdmusikant, og på turen også besøgte os i Ringkøbing.

<https://abcbellevue.dk/ABClausen/3358.htm> , <https://abcbellevue.dk/ABClausen/3311.htm> :

Christian blev gift med Asta Marie Minch den 12.07.1913 i Seest Kirke. Henry Minch var plejesøn, senere adopteret, Asta Maries lillesøster Lillys søn.

Senere blev han politibetjent, og den 19. september 1944 blev han taget af tyskerne og kom i koncentrationslejr. Han overlevede, men havde fået et knæk, så han døde ret hurtigt efter. Han var gift, men hans kone har jeg aldrig truffet, og jeg kan ikke huske, hvad hun hed, måske Kirsten (*Ane Kristine Hansen*). Efter Henrys død bosatte hun sig i Ringkøbing. Hans Christian blev gartner og overtog gartneriet. Jeg var ikke rigtig på bølgelængde med ham, selv om vi var næsten jævnaldrende. derimod kom Aage og han godt ud af det med hinanden, og han holdt tit sommerferie hos dem i Seest. Jeg har kun været der en gang, og det var et par dage på vej hjem fra en ferie sammen med Aage i København, hvor vi havde boet hos onkel Georg og tante Anna. Vi var også inde og se butikken i Kolding og fik serveret et glas hvidvin godt fortyndet med vand. Det var meget varmt den dag, så det gjorde godt med en kølig drink. Jeg har senest truffet ham ved en familiefest i Vamdrup, vist nok mors og fars guldbryllop. Jeg kunne ikke kende ham, han havde et stort vildtvoksende skæg. Han var gift med Ketty, men de havde ikke nogen børn. Jeg ved ikke, hvornår de forskellige personer i denne historie er døde.

Næste gang onkel Jens og hans familie.

----- Original Message -----

From: Holger Møller

To: Annemarie Møller ; Lis & Niels

Sent: Wednesday, February 15, 2006 5:45 PM

Subject: mere familie

Kære alle.

Så er jeg her igen, men først et par supplerende oplysninger til tidligere historier, som Lilly har været så venlig at komme med:

ad onkel Christian: Faster var mere end 25 år i Seest. Hun husker det, fordi faster fik fortjenstmedalje for lang og tro tjeneste det samme sted i mere end 25 år. Hvor meget længere husker Lilly ikke. Jeg traf Hans Christian i Vamdrup til Eriks 70-års fødselsdag. Måske var han også med til fars og mors guldbryllup, men uden det store fuldskæg.

Politibetjent Henry havde været på ferie i 1944, men mødte på arbejde netop den 19. september og blev straks taget af tyskerne. Han ligger begravet i Ryvangen sammen med de danskere, der satte livet til under besættelsen.

ad onkel Jens: Tante Elly stammer fra Søndervig, hvor hendes forældre havde en lille gård, der hvor campingpladsen nu ligger. Helges to sønner har sammen et rejsebureau, der har kontor i Skjern. De har flere busser. Både Poul, Helge og Helges kone Asta er døde. Nanna er nu på plejehjem i Ringkøbing. Poul og Helge byggede en spejderlejr "Holmsborg"

Fætter Svend fra Moster Teas familie var ikke købmand, som jeg skrev, men han havde en vin- og tobaksforretning i Skern, hvor han nu bor i beskyttet bolig.

Else er også kommet med et par kommentarer: Henrys kone hed Anna, og hendes forældre boede i Ringkøbing, og Anna boede en kort overgang hos dem, indtil hun fik sit eget. Jeg husker nok galt, når jeg siger, at Henry kom levende hjem. Amtmanden var blevet bedt om at give besked til Anna, om, at han var død, da der jo ikke mere var noget politi, der ellers tog sig af det. Men amtmanden kunne ikke få sig selv til det, så han bad pastor Appelberg om at gøre det.

<https://abcbellevue.dk/ABClausen/3362.htm>:

Politibetjent Henry Vang Møller blev sendt til koncentrationslejren Buchenwald i Tyskland, hvor han døde den 23. januar 1945.

Moster Teas yngste søn Knud, var en dygtig konkurrenceløber.

Og så til mine forældre: Far er på billede nr 1.tif og står til venstre.

Billede 1

Mor er bl. a. på nr 18tif.

Billede 18

Far er uddannet tømrer. Mor er fra Skjern, men har tidligere boet i en landsby, som jeg ikke husker navnet på (*gården Rosbjerg ved Bølling; flyttet til Skjern 1900*). Lilly fortæller, at det er onkel Georg, der har været giftekniv. Far og han kendte hinanden fra soldaterårene, og far blev inviteret til at besøge Georgs familie, og så er det altså sket. Far havde ikke som Jens sit eget firma, men har arbejdet forskellige steder. Der er et billede, hvor han er fotograferet ved et møllebyggeri, han står i midten. Jeg har også set et billede, hvor han er med til at bygge viadukten over jernbanen nord for banegården. Han har nok stået for forskalningen til støbearbejdet.

Billede 48: far i midten

Under første verdenskrig blev han indkaldt til noget, der hed sikringsstyrkerne, og lå på et fort inde i Dyrehaven nord for København. Det var en del af Københavns befæstning, der begyndte ved vestvolden og havde flere forter placeret rundt om byen og også Middelgrundsfortet og Flakfortet ude i Øresund. Det er muligvis her, han har truffet onkel Georg. Mor var i huset hos tandlæge

Thomsen i Nørregade, og det var ham, der trak tænder ud på os, når det var nødvendigt, men når vi skulle have plomberet tænder, var det frk. Fich, der havde klinik samme sted.

Far spillede fodbold i Ringkøbing Idrætsforening, der dengang spillede i den bedste række og også var i København og spille mod de gode hold der. Der hang to billeder af holdet ved siden af buffeten. Efter soldatertiden kom han ind ved toldvæsenet, og de giftede sig den 9.juni 1919, og så kom vi børn med to års mellemrum, 1920, 1922, 1924 og 1926.

De lejede en lejlighed på Jernbanevej 14 (nu Nørredige), men huset blev revet ned, da sygehuset skulle udvides. Det var en stuelejlighed med køkken, soveværelse, spisestue, dagligstue og bryggers. På 1.sal boede ejeren, fru Pedersen sammen med sine børn Peter og Marie. Peter havde et gartneri på grunden, hvor huset lå. Morgentoilette m.v. foregik i køkkenet, og en gang om ugen blev der varmet vand i gruekedlen, og en stor balje blev fyldt med vand, og så fik vi på skift en tur i karret. WCet var ude i drivhuset, og vores afføring blev brugt til gødning af planterne der.

Billederne tif 64,65,66 og 70 er taget i gården til det hus. Mens vi boede der, kan jeg huske, at der vist en gang om året, var "krig" mellem fjordungerne og byungerne. Det gik vist ret hårdt til med rusepæle og alt forhåndenværende, der var egnet som våben. Vi boede heldigvis så langt østpå, at det aldrig nåede op til os, og vi holdt os væk.

Billeder 65,66 og 70: Gården, Jernbanevej 14.

Far og mor var medlem af en frimenighed, og derfor nok ikke af folkekirken. Præsten hed Clausen Bagge og boede lige ved siden af i det store hus på hjørnet af Tangsvej og Nørredige, og der var et hul hækken. Det er nok ham, der har viet dem.

Billede 2, (anden folder)

Bryllupsbilledet er taget på bagsiden af præstegården. Vi er også konfirmeret af ham, og på mit hold var vi 5, 3 drenge og to piger. Der kom hvert år en liste, som man skulle skrive sig på med, hvor meget man ville betale til præstens løn, og det blev studeret, hvad andre gav. Gudstjenesterne foregik i kirken, ligesom i folkekirken. Da Clausen Bagge gik på pension, blev det til en valgmenighed, hvor en pastor Christiansen fra Tim kom og holdt gudstjenesten.

Tangsvej 16 (senere nr 20)

I 1930 flyttede vi til et nybygget hus på Tangsvej 16 (*BBR: opført 1922*). Det kostede 12.000 kr., og det var helt andre forhold, med toilet med træk og slip i stedet for et bræt med hul i, og et rigtig badekar i stedet for en balje. Far og mor havde nogle bekendte med tilknytning til jernbanen. Anders Madsen var kommet til skade under en rangering og havde kunstigt ben og kørte rundt i en kørestol. For den erstatning, han fik, købte de en cigarforretning i Bredgade (nu Algade), og far hjalp hvert år med at lave en juleudstilling i vinduet, og vi var hvert år spændt på, hvad han havde lavet, gerne noget mekanisk. Vi har også holdt nytårsaften hos dem, og der var der nok af fyrværkeri, som ikke var blevet solgt i butikken. De havde også et sommerhus ved Søndervig, der hed Aida, der står for Anna, Inga, Dagny og Anders. Et andet bekendtskab var togfører *Overportør ved DSB Christian Kjær* Simonsen, som havde Hygge i Søndervig, som vi jo alle har benyttet. Og da hans kone *Astrid* var død 8/8 1956, blev han jo gift med Faster 11/12 1957 i *Stadil Kirke*.

Vi gik i skole, først i den nye skole ved markedspladsen, og i de højere klasser i den gamle skole i Vestergade. I de lave klasser var vi delt i drenge- og pigeklasser og i realen blandet. I den nye skole var skolegården delt op for piger og drenge af en fliserække, og i den gamle skole var der piger på den ene side af huset og drenge på den anden side. Lige ved den gamle skole lå en bager, "Prior" og han havde varme kanelkager i 10-frikvarteret, og når der havde været konfirmation, vankede der kanelkager. I skolen var der seks underklasser og fire realklasser, og der sluttedes med en præliminæreksamen også kaldet Almindelig Forberedelseseksamen.

Med fire børn og en nyt hus, var økonomien nok lidt stram. Så i begyndelsen af 30'erne fik Erik en avisrute. Jeg kan huske, at min farfar kom gående op ad Tangsvej. Det var ellers sjældent, at han besøgte os, og der var da også en særlig anledning. Han kom for at sige, at han havde skaffet Erik en avisrute på Ringkøbing Amts Dagblad, og det gav 12 kr. om måneden for en til halvanden time. Da Erik kom i lære, overtog Aage og jeg pladsen, og vi fik en anden rute, der gik ud på bymarken, som det hed (ud ad Velligvej), og da den var længere gav den 15 kr. om måneden. Vi afleverede lønnen til mor og fik 1 kr. i lommepenge. Ved juletid var vi lidt længere om det, fordi vi, når vi havde puttet avisen ind ad brevkassen, ventede lidt, fordi der kunne vanke en jule-penge.gave, flere på 1 kr. og en enkelt på to kr. Det kunne godt blive til en ekstra månedsløn, og dem fik vi lov at beholde. Der var ugeabonnementer på bladet, og Aage og jeg fik jobbet som opkræver hver onsdag. Dagbladet kostede i starten 40 øre om ugen, senere 50 øre. Vi fik procenter af det opkrævede beløb, også de penge fik vi lov til at beholde, og vi sparede dem sammen, og da vi havde 50 kr. kunne vi købe en båd for 40 kr. og hvis vi ville have mast og sejl med kostede den 45. Den havde vi meget fornøjelse af, især da vi havde fået en anden mast og et andet sejl, og far havde fået installeret en sænkekøl, så der ikke var så meget afdrift, når vi sejlede med sejl. Vi har været af sted med den op ad åen alle seks, hvad jeg i dag synes var uforsvarligt, da der ikke var noget, der hed redningsveste dengang. Da vi begge var flyttet hjemmefra blev den solgt for 180 kr.

Erik og jeg spillede fodbold i Ringkøbing Idrætsforening. Vi var begge målmænd. Erik hos seniorerne og jeg på drengehold og juniorhold. Efter underskolen gik Erik i gartnerlære hos gartner Poulsen på Herningvej, som også havde en blomsterforretning i Nygade. Han kom hjem i middagspausen, og det skete, at han snuppede en af mors frikadeller, uden at der blev sagt noget til det. Jeg husker en juleaften, hvor vi ventede på, at han skulle komme hjem. Han var med til at bringe blomster ud fra butikken, og dengang var der mange, der bestilte en blomst, som så skulle bringes ud til bekendte juleaftensdag, og det år var der så mange, at Erik først kom hjem ca. kl.20.30. Efter eksamen gik Aage i smedelære, og jeg fik arbejde ved Københavns Kommunes Socialdirektorat. Det var onkel Georg, der sørgede for det, fordi der ikke var noget at få i Ringkøbing, og han var netop hjemme til mormors begravelse.. Else tog en eksamen, hvor resultatet tangerede den hidtil bedste, og var en tid i huset i Vamdrup og hos onkel Georg, mens tante Anna var på rekreation Hun kom derefter ind ved Ørnghøjbanen.

- - - - -

Faster Anna

Kære Alle.

Så er jeg her igen, og inden vi går over til det egentlige, nemlig faster Anna, er der lige et par ting, der skal på plads.

Jeg skrev, at pausen efter nytår skyldtes et hospitalophold. p.g.a. lungebetændelse. Grunden til at det trak ud var, at jeg også havde fået konstateret atrieflimren, og de skulle så finde ud af, hvordan jeg skal medicineres. Vi går stadig og forsøger os lidt frem, så jeg er ikke helt oppe på mærkerne.

Og så er der som sædvanlig nogle rettelser.

Else var ved Ørnhøjbanen, inden hun kom i huset hos Erik og Lilly og onkel Georg.

Det var tante Ellen fra Holstebro, og ikke tante Elly, der kom fra Søndervig, og det var morbror Christen, der var giftekniv. Han lå ved pionererne sammen med vores far.

Og så er der faster Anna. Når jeg har gået og tænkt over det, har jeg fundet ud af, at det ikke er så meget, jeg husker om hende, og jeg kan ikke garantere for rækkefølgen af de forskellige ting, men der er måske nogle, der kan supplere. Da jeg boede i Ringkøbing, var hun i Seest, og da hun kom til Ringkøbing, var jeg flyttet til København. Men jeg har indtryk af, at hun var glad for børn.

På mange af de billeder vi har af hende, er hun fotograferet sammen med et eller flere barn/ børn. Den første gang jeg holdt fødselsdag hjemmefra, sendte hun en dejlig hjemmebagt kage, noget sandkageagtigt overtrukket med smørcreme og overdrysset med knust hård nougat. Jeg kunne så invitere onkel Georg og tante Anna på aftenkaffe, lavet af kaffeerstatning på et spritapparat. Det har været i 1941, og jeg husker, at det var meget mildt vejr, da vi var ude at gå en tur.

Som tidligere nævnt var hun i mere end 25 år i huset hos onkel Christian og tante Asta og fik fortjenstmedaljen for lang og tro tjeneste hos samme familie..

Så kom hun til Ringkøbing, hvor hun i nogen tid passede farmor, som vi kaldte Bedste, under hendes lange sygeleje, inden hun døde [21/8 1947](#). Faster havde en lille lejlighed på første sal i et hus i Nørreport lige ved sygehuset. Jeg har været der til kaffe en gang, jeg har været hjemme. Hun var det, der hed, husmoderafløser en overgang, inden hun kom i huset hos Simonsen, der var blevet enkemand. Det endte med, at de giftede sig, nok mest af økonomiske grunde, men jeg tror, at faster følte sig godt tilpas ved det. Jeg tror, det var hende, der udvirkede, at vi ikke skulle betale leje af Hygge, når vi var på ferie, og nok fordi far havde lavet meget ved moderniseringen af jernbanevognen.

Simonsen døde først, jeg ved ikke hvornår. Faster blev boende i huset, og vi besøgte hende i julen 1958, og da mener vi, at Simonsen var død ([nej, han døde 24. juli 1967, 84 år](#)). Rita var lige fyldt 1 år og var i kravlealderen, men hun kunne ikke lide at kravle på kokostæppet i entreen, det kradsede på knæene

Nu mange kærlige hilsner til jer alle. Jeg modtager gerne supplerende bemærkninger.

Også hilsen fra Birgit.

Holger.

mere om faster

Hej igen.

Jeg har fået en mail fra Lilly og Erik om faster Anna, og jeg synes I alle skal have deres version af forholdet mellem hende og Simonsen.

K.h.

Holger og Birgit.

Kære Holger og Birgit.

Tak for brev om faster Anna. Jeg er nu ikke sikker på, at det kun blev til glæde med ægteskabet med Simonsen. Men det var streng vinter, da hun var i huset hos ham, og han var så ked af, at hun skulle ud i den kulde og gå hjem hver aften. Jeg kan huske, hun talte meget med Farmor og Farfar om hun skulle sige ja. Men det gjorde hun så.

Faster var ellers altid så glad og havde den dejligste måde at le på, så smittende. Faster var jo selvskreven til alle fødselsdage hos de unge i Ringkøbing, Helge, Poul og Nanna, når de var sammen, var Faster altid med, og der blev altid leget o,s,v,. Det var lige noget for hende, hun var så livlig. Men Simonsen var jo noget ældre end Faster, og han ville ikke med til det, så da hun nogle gange var gået alene, så holdt det op, og Faster blev en helt anden.

Jeg har altid sagt, at havde jeg anet, at Faster kunne komme i tanke om at gifte sig, så skulle hun have haft min Far, de kunne altid sådan more sig sammen. Jeg har altid syntes, det var så synd for hende, at det gik sådan. Men det er altså min helt private mening.